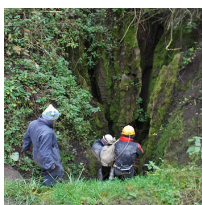
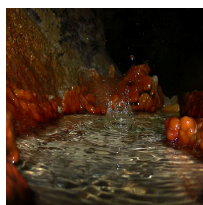

Л. П. Царик

Мушкарова яма

МУШКАРОВА ЯМА – гіпсова печера. Знаходиться в с. Олексинці Борщів. р-ну Терноп. обл., за 2 км на Пн. від печери Вертеба, на пологому пн.-сх. схилі г. Мушкарів (307,8 м над р. м.), від якої й походить назва. Вхід розташ. на дні коніч. ерозійносифозій. лійки діаметром бл. 50 м і завглибшки 14 м. Відкрита 2008 квіт. спелеологом І. Стефанашиним. Подальші роботи з розкопок і проходження виконані зусиллями спелеологів з клубу «Карст» та спелеосекції турист. клубу «Арсенал» (Київ). Топогр. зйомку виконували спелеологи Києва, Чернівців, Тернополя. Уперше в Україні при топографічній зйомці печери використано новітню методику (А. Грачов) та сучасне обладнання. Також виконано топогр. зйомку поверхні над печерою, проведено геол. (В. Покалюк), геофіз. (К. Бондар) та фіз.-хім. (О. Галаган) дослідження. Абсолютна вис. входу 276,68 м, дна колодязя – 269,09 м. Станом на 2013 морфометр. показники печери становили: проективна сумарна довж. ходів 6200 м; пл. порожнини 1,1542 га, блоку – 1,4851 га; периметр печери 3233 м, порожнини – 7174 м; коливання рівня води в озерах 3 м. Спостерігається заг. триярусна будова доступ. частини лабіринту. Велика частина печери (центр. і сх.) у морфол. відношенні схожа на Вертебу – складається з широких невисоких П-подіб. галерей і залів, розділених вузькими перемичками і колонами, схожими на стовпи. Шир. залів досягає 30 м при серед. вис. їх бл. 2 м. У нижній дрібнокристал. пачці гіпсу закладені поодинокі сильно замулені і наповнені водою підвали з арочною і склепінчастою стелею. Вторинні гіпсові кристалоутворення (друзи, «сніжок» та ін.) розвинуті подекуди у місцях підвищеної конденсації вологи й капежу. Трапляються карбонатні напливи, нерідко пофарбов. у яскраво-червоні і чорні кольори за рахунок домішок заліза й марганцю. Печера погано провітрюється. Частими гостями є лиси, інколи – кажани.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Мушкарова яма / Л. П. Царик// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2020. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-70474>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).